

NORD-ODAL KOMMUNE
Herredsvegen 2
2120 SAGSTUA

Saksbehandler, innvalgstelefon
Silje Bøe, 62 55 12 08

Tillatelse - skadefelling av ulv i Nord-Odal m.fl. kommuner

Per Jonas Mobråten i Odal beitelag tok kontakt på Statsforvalterens vakttelefon den 8. juni ca. kl. 7.30. Mobråten fremmet muntlig søknad om tillatelse til skadefelling av ulv. Søknaden ble senere bekreftet skriftlig i epost fra Moberg av 8. juni. Statsforvalteren ga muntlig skadefellingstillatelse på en ulv i Nord-Odal, Stange og deler av Løten, Elverum, Våler, Åsnes og Grue kommuner samme Tolga og Os kommuner samme dag, og formidlet på telefon til fellingsleder i Nord-Odal kommune ca. kl. 08:00. Dette brevet er en skriftliggjøring av vedtaket.

Vedtaket:

Statsforvalteren gir tillatelse til skadefelling av én (1) ulv i tidsrommet 8.6.2023 kl. 08:00 til 19.06.2023 kl. 12:00, innenfor de vilkår som går frem av dette brevet.

Fellingstillatelsen gis til Nord-Odal kommune, som får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Fellingsområdet er avgrenset slik:

Nord-Odal og Stange kommune, samt de deler av de deler av Løten, Elverum, Våler, Åsnes, Grue kommuner som ligger sør for rv3/rv25 og vest for Glomma

Vedtaket er fattet etter naturmangfoldloven § 18 første ledd b) og rovviltforskriften § 9. Dette er et enkeltvedtak som kan påklages innen tre uker fra brevet er gjort kjent.

Bakgrunn for søknaden

På kvelden den 7. juni/natt til 8. juni ble det funnet to skadde lam i Nord-Odal kommune, i beiteområdene til Odal beitelag. Statens naturoppsyn (SNO) har dokumentert skadene som ulveskader. Skadene er vurdert som ferske.

Mobråten opplyser i søknaden at det er sluppet rundt 600 søyer i nærområdet. Det er også sau i tilgrensende områder.

Lovgrunnlaget

Betinget skadefelling er vedtak med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd b) om felling av enkeltindivider av rovvilt for å stanse eller forhindre skader på husdyr, tamrein eller annen eiendom. Rovviltforskriften § 9 gir Statsforvalteren myndighet til å fatte vedtak om iverksetting av skadefelling innenfor kvote for betinget skadefelling fastsatt av rovviltnemnd, jf. forskriften § 8, eller Miljødirektoratet, jf. § 13.

I vurderingen skal Statsforvalteren drøfte skjønnskriteriene i rovviltforskriftens § 9 andre ledd bokstav a til d

- områdets betydning som beitemark
- skadenes omfang og utvikling
- potensialet for fremtidige skader
- muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Statsforvalteren skal vektlegge føringene i regional forvaltningsplan. Samtidig legger Stortingets rovviltforlik fra 2011 føringer for forvaltningen av rovvilt i Norge. Felling kan bare gjennomføres hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset i tid, rom og antall dyr. Ved hver fellingstillatelse gis det en økonomisk ramme som fellingsforsøket skal gjennomføres i henhold til.

I perioden 1. juni 2023 til 15. februar 2024 er myndighet til å fatte vedtak om skadefelling tillagt Statsforvalteren. Rovviltnemndene i region 4 og 5 har i vedtak av 15. mai 2023 fastsatt en kvote på 10 ulv for betinget skadefelling. Dette vedtaket er påklaget, og ikke ferdig klagebehandlet. Kvoten er så langt belastet med ett dyr felt under skadefelling i Tynset kommune.

Statsforvalterens vurdering

Områdets betydning som beitemark

Området hvor skadene har oppstått er innenfor beiteprioritert område jf. forvaltningsplanen for rovvilt i region 5/ Hedmark. Det slippes et stort antall sau på utmarksbeite i dette området og i tilgrensende beiteområder. Statsforvalteren anser at området har stor betydning som beitemark.

Skadenes omfang og potensialet for fremtidige skader

I henhold til kommentarene i rovviltforskriften er situasjoner hvor det nylig har skjedd angrep som også ligger an til å fortsette i kjernen av bestemmelsen. Hvor det har skjedd skade i det aktuelle området for lengre tid tilbake, typisk sist beitesesong, vil det også være hjemmel til å fatte vedtak om felling forutsatt at øvrige omstendigheter åpner for dette. Det må da være en viss nærhet i tid til skadene potensielt kan oppstå.

I det aktuelle området, samt i omkringliggende beiteområder, er det sluppet et stort antall sau på utmarksbeite. Det er så langt dokumentert to lam tatt av ulv. Erfaringer fra tidligere år viser at ulv som oppholder seg i beiteområder for sau ved beiteslipp og etter beiteslipp, kan forårsake

omfattende skader på kort tid. I det aktuelle området har det også tidligere år vært skadesituasjoner forårsaket av ulv, sist i beitesesongen 2022. Statsforvalteren anser at potensialet for fremtidige skader er stort dersom ulven fortsetter å oppholde seg i området.

Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Det er allerede sluppet et stort antall sau på utmarksbeite i området. Statsforvalteren kan ikke se at det er mulig å gjennomføre effektive forebyggende tiltak mens beitedyra går spredt på utmarksbeite. Det er gitt tilbud om midler til ekstra tilsyn i de berørte områdene. Dette kan bidra til raskere å avdekke skadesituasjoner, men vil i begrenset grad forebygge ytterligere skader. Det mest effektive tiltaket for å hindre skader vil være å holde dyr tilbake fra utmarksbeite/sanke inn dyr. Dette er samtidig inngripende tiltak som legger sterke begrensning på utnyttelsen av området som beitemark. Forsinket slipp kan være et aktuelt forebyggende tiltak for de besetningene som ikke er sluppet på utmarksbeite ennå. Dette vil imidlertid ikke begrense skadepotensialet for sauene som allerede er sluppet. Statsforvalteren viser til at skadene har oppstått i beiteprioritert område, hvor det skal være lav terskel for felling og det skal mer til for å se at andre tiltak er tilfredsstillende med hensyn til de begrensninger som legges på beitebruken i området. Etter Statsforvalterens vurdering foreligger det ikke andre tilfredsstillende tiltak enn å gi tillatelse til felling for å avverge skader på husdyr i dette tilfellet.

Hensynet til bestandens overlevelse

Den felles skandinaviske ulvebestanden er for sesongen 2022-2023 beregnet til å bestå av cirka 510 individer. Det er en nedgang på 30 individer sammenlignet med forrige vinter. I registreringsperioden 2022-2023 (perioden 1. oktober-31. mars) er dokumentert totalt 89-92 ulver med enten helnorsk tilhold eller med tilhold på begge sider av riksgrensen mot Sverige, noe som er en betydelig nedgang siden foregående år. Av disse er det i løpet av registreringsperioden en kjent avgang på 26 ulver. Halvparten av disse ble felt i Norge. Etter registreringsperiodens avslutning (31.3.2023) er det en kjent avgang på tre ulv i Norge. Det er dokumentert tre sikre valpekull i helnorske revir og seks valpekull i grenserevir i 2022. Bestanden er dermed på bestandsmålet.

Statsforvalteren viser til at Rovviltnemndene i region 4 og 5 har fastsatt en kvote for betinget skadefelling av ulv på 10 dyr. Kvoten gjelder i perioden 1. juni 2023 til 15. februar 2024. Ved fastsettelse av kvoten har roviltnemndene vurdert eventuelt uttak opp mot bestandens tåleevne. Av den vedtatte kvoten på 10 dyr er det så langt felt ett dyr.

Den aktuelle ulven må antas å være et streifindivid og oppholder seg utenfor ulvesonen. Felling av en ulv i dette området vil ha liten innvirkning på muligheten for å nå bestandsmålet, og Statsforvalteren anser at det ikke vil true bestandens overlevelse. Det er ikke kjent forekomst av genetisk viktige individer i området.

Naturmangfoldloven § 8 - 12

Vedtaket baserer seg på siste tilgjengelige kunnskap om ulvens bestandssituasjon og utvikling i Norge, jf. naturmangfoldloven § 8. Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen som ulvebestanden blir utsatt for, jf. § 10. Statsforvalteren viser til bestandsrapporter publisert på nettsidene til Rovdata, som har ansvaret for det nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt. Statsforvalteren anser at føre-var prinsippet jf. § 9 kan tillegges mindre vekt. Det aktuelle fellingsområdet for tillatelsen er utenfor ulvesonen, og ut ifra dette vurderes det slik at lokaliseringen av uttaket ikke vil påføre bestanden irreversibel skade, jf. § 12. Det foreligger ikke opplysninger om at det forekommer genetisk verdifulle individer av ulv i området. Dersom individet likevel viser seg å være av stor genetisk verdi for den Sør-Skandinaviske ulvebestanden, må det

gjøres en ny vurdering av evt. andre tiltak enn felling. Naturmangfoldloven § 11 anses ikke som relevant her.

Konklusjon

Statsforvalteren anser at vilkårene for å gi skadefellingstillatelse på en ulv i det aktuelle området er oppfylt. Ut fra hensynet til beitedyr, områdets betydning som beitemark og skadepotesialet, anser Statsforvalteren at det beste tiltaket for å forhindre skader er at det iverksettes fellingsforsøk på ulven. Statsforvalteren gir tillatelse til skadefelling av én (1) ulv innenfor de vilkårene som går frem nedenfor.

Etter instruks fra Miljødirektoratet av 21. mai 2018, skal Statsforvalteren ved vedtak om skadefelling på ulv beskrive hvilken innsats som er gjort for å avdekke genetisk status, samt beskrive andre relevante vurderinger knyttet til dette. Statsforvalteren har bedt om at fellingslaget samler inn hår- og møkkprøver for DNA-analyse dersom de kommer over dette. Ved funn av genetisk materiale fra ulven, for eksempel hår, avføring eller urin, skal skadefellingslaget umiddelbart kontakte SNO for å få sikret dette materialet slik at det kan sendes inn til genetisk analyse. SNO samler også inn prøver til DNA analyse dersom de kommer over dette i forbindelse med sitt arbeid.

Det gis tillatelse til bruk av løs på drevet halsende hund under fellingsforsøket. Statsforvalteren viser til Klima- og miljødepartementets tiltakspakke for å gjøre det lettere å felle ulv utenfor ulvesonen. Her åpnes det for å bruke løs på drevet halsende hund fra dag én der dette kan være et hensiktsmessig virkemiddel for å oppnå uttak. Det er et vilkår at beitelagene i det aktuelle området er enig i at slik hund kan brukes. Viltet er sårbart på våren og sommeren. Statsforvalteren viser til at det er satt spesielle vilkår ved bruk av løs på drevet halsende hund for å redusere faren for forstyrrelse av annet vilt til et minimum. For å systematisere erfaring med bruk av slik hund, skal det innen en måned etter fellingsforsøket rapporteres til Miljødirektoratet om bruk og effekt av tiltaket.

Følgende vilkår er knyttet til fellingstillatelsen:

1. Tillatelsen gjelder felling av én (1) ulv i tidsrommet 08.06.2023 kl. 08:00 til 19.06.2023 kl. 12:00.
2. Fellingsområdet er avgrenset slik: Nord-Odal og Stange kommune, samt de deler av de deler av Løten, Elverum, Våler, Åsnes, Grue kommuner som ligger sør for rv3/rv25 og vest for Glomma
3. Forsøk på felling i medhold av denne tillatelsen krever ikke tillatelse fra grunneier, jf. viltlovens § 35.
4. **Nord-Odal kommune** er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Kun personer oppnevnt på det kommunale fellingslaget kan delta på fellingsforsøket. Liste over deltakere skal være oversendt Statsforvalteren. Statsforvalteren skal ha skriftlig beskjed om eventuelle endringer på listen.
5. Skadefellingsforsøket skal rettes mot den aktuelle ulven tillatelsen gjelder for. Innsatsen bør styres mot områder hvor ulven er observert og der det eventuelt oppstår tap.
6. Deltakerne på fellingsforsøket - jegere og hundeførere – må oppfylle kravene til, og inneha lisens, jf. forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, § 13. Deltakerne på fellingsforsøket -

jegere og hundeførere - skal ikke være siktet eller under etterforskning, dømt eller ilagt forelegg for brudd på naturmangfoldloven, viltloven eller våpenloven, eller forskrifter hjemlet i disse.

7. Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.
8. I henhold til roviltforskriften § 9a skal deltakere fra det kommunale fellingslaget få godtgjøring for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Statsforvalteren legger til grunn at fellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Det settes av en ramme på inntil **kr 115 000** for godtgjøring. I tillegg gis det tilsagn om **inntil kr 20 000** til dokumenterte utgifter i samband med fellingsforsøket (kjøring, bompenger etc., ikke lønn). Rammene er absolutte. Dersom spesielle omstendigheter gjør at fellingingen ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Statsforvalteren og avtale dette i forkant.
9. Fellingsleder skal rapportere til Statsforvalteren om forbruk av rammen innen 3 dager etter endt skadefellingsforsøk.
10. Fellingslaget skal melde tilbake til Statsforvalteren minimum **en gang pr. døgn** om gjennomføringen av fellingsforsøket. **Dersom fellingslaget får kontakt med ulv, skal Statsforvalteren varsles oftere så vidt det er praktisk gjennomførbart.** Etter kontortid (08.00-15.30) kan Statsforvalteren kontaktes via vakttelefonen – tlf. nr. 970 29 840.
11. Ved felling skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. forskrift om utøvelse av jakt og fangst av 22. mars 2002, jf. §§ 15 og 16.
12. Felling eller skudd mot ulv skal umiddelbart meldes til Statsforvalteren og Politiet. Dersom ulv skadeskytes, avgjør Statsforvalteren hvordan videre ettersøk skal gjennomføres. Generelt for ettersøk av gaupe, bjørn, jerv og ulv gjelder bestemmelsen i roviltforskriften § 17. Skuddplass skal kunne påvises dersom Statsforvalteren, SNO eller politiet krever dette.
13. Ulv som blir felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår, blod) uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Felt dyr skal så raskt som mulig bringes til Norsk institutt for naturforskning, Trondheim. Hvordan frakt skal finne sted, avklares med Statsforvalteren.
14. Det gis tillatelse til å bruke løs på drevet halsende hund på følgende vilkår under dette fellingsforsøket:
 - Hunden(e) skal ha GPS-sender
 - Hunden(e) skal bare slippes på ferske spor som en vet sikkert er fra ulv
 - Dersom hunden slår over på annet vilt eller husdyr skal hundefører være i stand til raskt å ta inn hunden
 - Husdyreiere i området må godkjenne at hund kan slippes
 - Kommunen/ verneområdestyret må gi dispensasjon fra båndtvangsbestemmelsene i hundeloven
 - Senest en måned etter at løs på drevet, halsende hund er brukt skal det sendes rapport til Miljødirektoratet med kopi til Statsforvalteren. Av rapporten skal det framgå hvordan slik hund er brukt og effekten av dette. Det skal ligge med utskrift eller fil av GPS-logg fra hundepeler.

15. Det gis adgang til å postere i bil på følgende vilkår under dette fellingsforsøket:
- Under transport skal våpen i bil være tomt for ammunisjon, og våpenet skal være nedpakket i futteral, bag eller veske.
 - Motor og lys skal være avslått når bilen brukes til postering.
 - Samtlige kjøretøy som blir benyttet til dette formål, skal ha godt synlig merking som tydelig informerer om at fellingsforsøk pågår, og at kjøretøyet og de som benytter seg av det deltar i fellingsforsøket.
 - Fellingslaget skal ta alle nødvendige forholdsregler for å ivareta allmennhetens sikkerhet i forbindelse med bruk av bil til postering under fellingsforsøket.
16. For å få mer informasjon om hva som skiller fellingsforsøk der fellingslagene lykkes fra fellingsforsøkene der de ikke lykkes, er det etablert en egen rapporteringsløsning i Miljøvedtaksregisteret. Elektronisk rapport skal leveres av fellingsleder senest innen tre uker etter endt fellingsforsøk. Lenke til rapporteringen er å finne på det aktuelle fellingsvedtaket på www.miljøvedtak.no.
17. Statsforvalteren kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen.

Dette er et enkeltvedtak som kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter at vedtaket er kunngjort, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Silje Bøe
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Stange kommune	Postboks 214	2336	STANGE
Åsnes kommune	Rådhusgata 1	2270	FLISA
Våler kommune	Vålgutua 251	2436	VÅLER I SOLØR
Grue kommune	Postboks 94	2261	KIRKENÆR
Innlandet politidistrikt SNO	Postboks 355	2303	HAMAR
Mattilsynet	Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Elverum kommune	Postboks 403	2418	ELVERUM
Odal beitelag			
Løten kommune	Postboks 113	2341	LØTEN
Statsforvalteren i Oslo og Viken Fellingsleder	Postboks 325	1502	MOSS